

ger netop af den konkrete situation, og det er det, der er det helt afgørende.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jamen er det ikke sådan, at alle offentligt ansatte udfører samfunds-nødvendigt arbejde? Ellers var de vel blevet bortrationaliseret eller fyret. Og er det ikke sådan, at hvis de udfører samfundsnyttigt arbejde, ja, så har De Radikale nu udstedt en garanti for, at så griber man ind i en konflikt?

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Ja, det kan jo blive noget principielt ordkløveri, og det er da også o.k.

Hvis hele det private arbejdsmarked går i konflikt og konflikter et halvt års tid i træk, så kommer man nok på et eller andet tidspunkt til den formening, at nu er der vitale samfundsmæssige interesser på spil. Det gælder på samme måde også for offentligt ansatte. Der er ikke nogen, der kan sige præcis, hvornår det er. Det afhænger af det enkelte konkrete tilfælde, og det er det, vi tager udgangspunkt i, når vi fra Det Radikale Venstres side tager stilling til, hvorvidt vi skal benytte os af den mulighed, Folketinget har for at gribe ind over for en strejke.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg må indrømme, at vi undrede os noget over den her forespørgsel, da vi så den. Vores undren skyldtes, at det tilsyneladende er forespørgersens opfattelse, at man på samme tid kan sikre og begrænse retten til kollektive kampskridt – strejkeretten – men det kan man jo ikke. Det handler om cirkelns kvadratur, som vi talte om før.

Man udpeger de samfundsvigtige områder inden for sundhedssektoren som mål for en sådan begrænsning, som det jo må ende med, men det er aldrig i debatten blevet klart, hvor grænserne for den samfundsvigtige opgave går, som man mener man kan begrænse det inden for. Selv om det har været nævnt i debatten, så er begrebet samfundsvigtigt jo ikke blevet defineret fra forespørgersens side.

Men hvis vi nu prøver at se lidt på virkeligheden i sundhedssektoren og i den forbindelse på den konflikt, der var i foråret, ja, så er der jo nogle ting, der skinner i øjnene. Generelt er lønmodtagere med ansvar for andres liv og hel-

bred præget af et dybfølt ansvar over for deres arbejde, og strejkevåbenet kommer jo kun på tale, hvis der absolut ikke er andre muligheder.

Selv om arbejdsforholdene i store dele af sundhedssektoren er blevet strammet og forringet helt ud over grænserne i de senere år, ja, så forsøger sygeplejerskerne, medhjælperne, portørerne osv. at sikre patienterne en rimelig omsorg og behandling. Det tror jeg i virkeligheden at mange herinde har været opmærksom på og er klar over. At det ikke er en skrøne, kan man jo blandt andet se af det stigende antal arbejdsbetingede lidelser, man finder i sundhedssektoren. Sundhedssektoren er det sted, hvor der sker mest udstødning fra arbejdsmarkedet. Folk ryger ud af området med rygproblemer, med stress og alle mulige andre former for arbejdsbetingede lidelser.

Da sygeplejerskerne i foråret stemte nej til deres overenskomstforlig og gik i strejke, ja, så var årsagen jo den simple, at de var pressede ud over grænsen for det acceptable, ud over grænsen for rimelige arbejdsforhold og en acceptabel løn for det store arbejde, de yder. Hvis nogen skulle have glemt det, så var det en central del af konflikten, at sygeplejerskerne også i den situation udviste en usædvanlig udstrakt ansvarlighed over for deres arbejde ved et omfattende nødberedskab. Ingen menneskers liv blev udsat for fare, og ingen livsnødvendige operationer blev udsat. Faktisk gik nødberedskabet flere steder så vidt, at nødplanen indeholdt flere arbejdstimer end det, der lå i de normale vagtplaner. Ja, så er vi jo sådan set ude i det groteske.

Derfor var der da heller ikke megen saglig begrundelse for regeringens indgreb i sygeplejerskernes konflikt, måske bortset fra behovet for at dække over eget ansvar for ventelisterne på sygehusområdet. Hvis der i den forbindelse er noget, der skal begrænses eller undgås, ja, så er det regeringens brug af indgreb i lønmodtagernes overenskomstmæssige ret til kollektive kampskridt.

Til sidst vil jeg bare tilføje, at der er mulighed for at begrænse konflikterne i sundhedssektoren, for det er klart, at der ikke er nogen, der ønsker dem som en ting i sig selv. Den mulighed, der er, er nemlig at afsætte de nødvendige midler til at rette op på problemerne, midler til nedbringelse af ventelister og til at give de ansatte nogle anstændige løn- og arbejdsforhold. På den måde kan man også begrænse det problem, at mange sygeplejersker søger over i de